



POLISH-UKRAINIAN FOUNDATION «THE INSTITUTE OF
INTERNATIONAL ACADEMIC AND SCIENTIFIC
COOPERATION»



THEOLOGICAL ACADEMY OF THE UNIVERSITY OF
CARDINAL STEFAN WYSHINSKY IN WARSAW



FUNDACJA ADD

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ

Збірник наукових есе учасників наукового стажування

Варшава, Республіка Польща

2022

Академічна доброчесність: виклики сучасності: збірник наукових есе учасників дистанційного етапу наукового стажування для освітян (Республіка Польща, Варшава, 27.06.2022 – 05.08.2022) / уклад. Ю. Главчева; Польсько-українська фундація «Інститут Міжнародної Академічної та Наукової Співпраці»; Духовна Академія Університету Кардинала Стефана Вишинського; Фундація ADD. Варшава, 2022. 288 с.

Укладач: ГЛАВЧЕВА Ю. М., PhD, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

У збірнику викладено матеріали наукових есе учасників стажування, організованого Польсько-українською Фундацією – Інститут Міжнародної Академічної та Наукової Співпраці спільно з Духовною Академією Університету Кардинала Стефана Вишинського у Варшаві та польською Фундацією ADD.

Метою стажування є ознайомлення із європейськими підходами щодо питання наукового плагіату і популяризація академічної доброчесності, а також підвищення кваліфікації освітян та поглиблення співпраці в академічній та науковій галузі між Україною та Польщею.

У збірнику розглядаються основні проблеми академічної доброчесності в навчальних та наукових роботах, що пов'язано з інтенсивною комп'ютеризацією та інформатизацією всіх аспектів людського життя.

ЗМІСТ

ПРО ОРГАНІЗАТОРІВ.....	11
Андроник В. А.,.....	12
Демчук А. Б.,.....	12
Лозинська О. В.....	12
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: ПОЧНІМО З ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ....	12
Базильчук Л. В.....	17
ПРОБЛЕМА ПОБУДОВИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ НА ПРИНЦИПАХ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ	17
Байдюк Н. В.....	20
УМОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	20
Барсукова Г. В.....	24
ВПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В СУМСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ АГРАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.....	24
Бикова О. В.....	27
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ КАФЕДРИ ХОРЕОГРАФІЇ ТА ХУДОЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ УДПУ ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ.....	27
Білоус О. А.,.....	30
Кравченко Ю. А.....	30
ПРОБЛЕМИ ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ	30
Блах В. С.,.....	33
Юріна Ю. М.....	33
ДОСВІД УПРОВАДЖЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ОСВІТНЬО-НАУКОВОМУ ПРОСТОРІ ХЕРСОНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	33
Брич Т. Б	36
СПЕЦІАЛІЗОВАНІ ПРОГРАМИ ДЛЯ ВИЯВЛЕННЯ ОЗНАК ПЛАГІАТУ – АБСОЛЮТНИЙ ЕКСПЕРТ ЧИ ДОПОМІЖНИЙ ЕЛЕМЕНТ?.....	36

Оборська О. В.	189
ЕТАПИ ВПРОВАДЖЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНІСТЬ СЕРЕД СТУДЕНТІВ	189
Овдєнко О. В.	192
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ПРИНЦИПИ ЇЇ ДОТРИМАННЯ ДЕРЖАВНИМ ПОДАТКОВИМ УНІВЕРСИТЕТОМ	192
Петрова Я. І	196
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ	196
Подзїгун С. М.,	200
Пачева Н. О.	200
АКАДЕМІЧНА КУЛЬТУРА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ОСНОВА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ	200
Railianova V. E	203
RELEVANCE OF THE PROBLEM OF ACADEMIC BORROWING IN MODERN SCIENCE	203
Риндяєв В. І	206
ЗАХИСТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УМОВАХ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ	206
Романенко О. В.	209
НАУКОВИЙ КЕРІВНИК І АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ: ФОРМУВАННЯ КОНЦЕПТУАЛЬНИХ ЗАСАД	209
Саркісян Г. О.,	212
Камушков О. С.	212
ВИКОРИСТАННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ПІД ЧАС ПІДСУМКОВОГО ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ	212
Священко З. В.,	215
Куценко С. Ю.	215
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-СЕРВІСІВ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ВІДЕОФАЙЛІВ НА ІСТОРИЧНУ ТЕМАТИКУ ЩОДО ЇХ ОРИГІНАЛЬНОСТІ	215

Подзігун С. М.,

*канд. екон. наук, доцент кафедри маркетингу,
менеджменту та управління бізнесом,*

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Пачева Н. О.,

*канд. екон. наук, доцент кафедри маркетингу,
менеджменту та управління бізнесом,*

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

АКАДЕМІЧНА КУЛЬТУРА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ОСНОВА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

У сучасній системі вищої освіти академічна культура є запорукою гідної та творчої наукової діяльності. Науково-педагогічний працівник закладу вищої освіти є творцем академічної культури. Похідним досконалої академічної культури є дотримання академічної етики, де викладач володіє високими академічними, моральними цінностями, етичними принципами, нормами і правилами під час науково-педагогічної діяльності, що підсилює довіру до результатів своїх наукових звершень.

Успішний саморозвиток науково-педагогічного працівника відбувається в контексті індивідуальності викладача, його академічної культури і доброчесності. Отже, питання академічної культури у професорсько-викладацькому середовищі закладів вищої освіти є досить актуальним.

В широкому розумінні, культура – це сукупність та норм поведінки, притаманних конкретному суспільству; це структурний елемент соціальних відносин; це соціальний механізм взаємодії, що передбачає передачу з покоління в покоління цінностей, норм поведінки, традицій, звичок тощо [3].

Академічна культура – це сукупність способів і методів діяльності університетської спільноти, її системна інтегрована якість, що відбиває досягнутий

рівень розвитку. Це сукупність соціальних норм і цінностей, що генетично не успадковуються, а сформувалися історично і притаманні конкретній суспільній системі [1]. Академічна культура – це культура передачі накопичених якісних знань від покоління до покоління через викладачів вищих навчальних закладів та дослідницьких інституцій. Члени академічної спільноти мають на постійній основі керуватися такими елементами академічної культури: знання, переконання тобто академічна (наукова, навчальна) діяльність, академічна доброчесність, культура мислення, культура спілкування, культура педагогічної праці.

Академічна культура – це інтелектуально-етична система цінностей, мотивацій, переконань та сприйняття, які визначають професійну діяльність в освіті та науці. Центральною, стрижневою складовою академічної культури навчання є поняття так званої академічної порядності (Academic Integrity), яка визначається як обов'язкове дотримання в процесі навчання, за будь-яких умов, п'яти фундаментальних цінностей: чесності, довіри, поваги, справедливості, відповідальності і доброчесності [2]. Академічна культура формує у викладача високий рівень відповідальності перед суспільством. Вона має стати магістральною ідеєю сучасного закладу вищої освіти, де на принципах довіри і взаємоповаги, чесності та справедливості усіх учасників академічного процесу буде побудована освітня діяльність.

Академічну культуру можна вважати культурою вищої освіти, яка включає не тільки навчання, викладання і методичне забезпечення цих процесів. Академічна культура – це оволодіння різними видами і способами навчально-пізнавальної та навчально-дослідницької діяльності, готовність до переходу від теоретичного до практичного навчання, вміння раціонального читання, підготовка до занять, різних форм атестації, до досягнення успіху в професійних конкурсах, змаганнях [4].

Одним із критеріїв успіху освітньої місії науково-педагогічних працівників вищої освіти є академічна культура, що побудована на принципах академічної доброчесності. Заклади вищої освіти України будують на цінностях академічної доброчесності своє соціо-культурне середовище.

На теперішній час освітньо-виховний процес повинен містити інновації як в методиках викладання, так і у відносинах між його суб'єктами (рупорами академічної культури), що засновані на засадах етики, довіри, чесності, відповідальності, прозорості та справедливості. Тому саме зараз актуальним є дотримання принципів безперервності, наступності у формуванні академічної культури та створення середовища академічної доброчесності сучасних закладів вищої освіти. Побудова удосконаленого наукового середовища, що має на меті підвищення якості системи освіти, її модернізація за кращими міжнародними зразками сприятиме покращенню престижу закладу вищої освіти.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Акініна Н. Л. Академічна культура викладача ВНЗ. Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова, 2016. № 55. С 8-17. URL: <http://www.enpui.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/23419/Akinina%20N.%20L..pdf;jsessionid=24C9C648B0AC9897656FBAD5135662AE?sequence=1>.
2. Моцюк Ю. Б. Складові нової академічної культури науково-педагогічних працівників: Академічна культура. МО, 2021. №3, С. 123–128. URL: https://ojs.tdmu.edu.ua/index.php/med_osvita/article/view/12324.
3. Пачева Н. О. Позаекономічні інститути у відтворенні соціального капіталу : монографія. Умань : ВПЦ «Візаві», 2016. 157 с. URL: https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=KWXXNkI8AAAAJ&cstart=20&pagesize=80&sortby=pubdate&citation_for_view=KWXXNkI8AAAAJ:M3NEmzRMiKIC.
4. Хоружий Г. Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти : монографія Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. 320 с. URL: <https://bohdan-books.com/upload/iblock/714/71427a550cbe39f520325c1ea5a5d970.pdf>.